

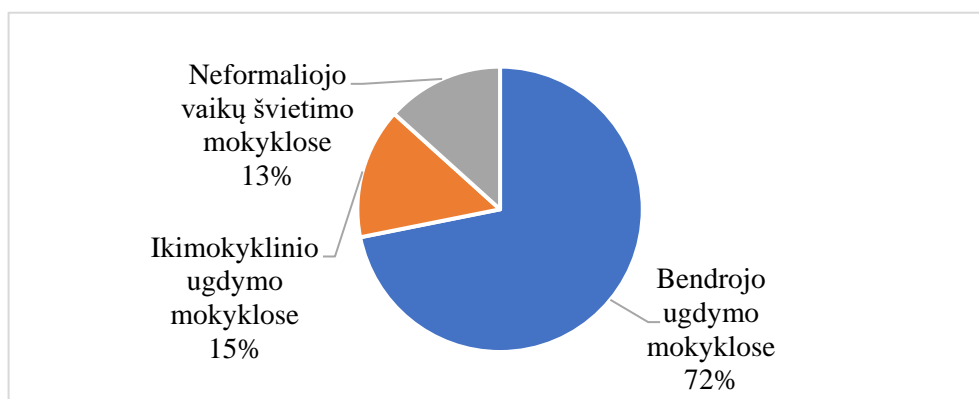
Šilalės rajono savivaldybė

Šilalės r. savivaldybės pedagoginių darbuotojų kvalifikacijos tobulinimą vykdo Šilalės švietimo pagalbos tarnyba (toliau – Tarnyba)¹.

2020–2021 m. m. Šilalės r. savivaldybėje dirbo 398 pedagoginiai darbuotojai, iš jų – 286 (72 proc.) bendrojo ugdymo, 59 (20 proc.) ikimokyklinio ugdymo, 53 (8 proc.) neformaliojo vaikų švietimo įstaigose (žr. 1 pav.). Profesinio mokymo mokytojų savivaldybėje nėra.

1 pav. Daugiausia pedagoginių darbuotojų dirbo bendrojo ugdymo įstaigose

Pedagoginių darbuotojų skaičiaus pasiskirstymas pagal mokyklų tipus (procentais)

2021 m. Centras vykdė 9 ilgalaikes programas pagal PKT prioritetus. Jose dalyvavo 635 savivaldybės pedagoginiai darbuotojai (žr. 1 lentelėje).

1 lentelė. Daugiausiai programų vyko pagal prioritetą *Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas*

Vykdytų programų pagal prioritetus ir dalyvių pasiskirstymas

Prioritetas / prioriteto kryptys	Vykdytų programų skaičius	Vykdytų programų dalyvių skaičius
Kompetencijų tobulinimas įgyvendinant šiuolaikinį ugdymo / mokymo turinį	3	269
Skaitmeninio raštingumo tobulinimas	1	30
I mokymąsi orientuotos vertinimo kultūros auginimas	2	239
Skaitymo gebėjimų ugdymas visose ugdymo srityse	-	-
Kompetencijų, reikalingų veiksmingai ugdyti skirtingų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, tobulinimas	4	196
Mokinio skirtybių suvokimas, atpažinimas ir panaudojimas siekiant jo pažangos	2	51
Bendradarbiavimo gebėjimų, reikalingų ugdyti ir teikti reikalingą švietimo pagalbą ir paslaugas, tobulinimas	2	145
Vadovavimo ir lyderystės ugdymo / mokymo procesui ir švietimo įstaigai kompetencijų tobulinimas	2	170
Lyderystės ugdymui ir mokymuisi stiprinimas	1	53
Gebėjimų priimti sprendimus, grįstus duomenimis, stiprinimas	-	-
Mokyklos bendruomenės telkimas įgyvendinant įtraukties principą švietime	1	117
Iš viso:	9	635

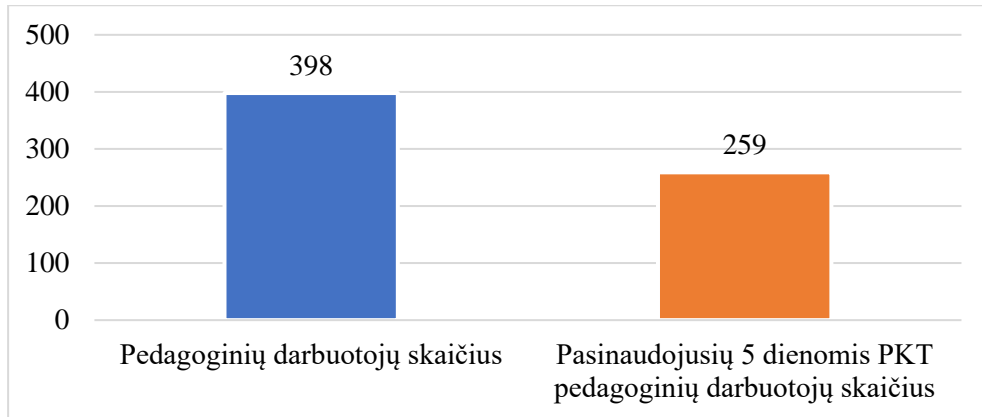
Savivaldybė vykdė 9 PKT programas, skirtas *ieškoti* profesinių kompetencijų tobulinimo formų, metodų įvairovės; *plėtoti* profesinį bendradarbiavimą, kelių metodinių būrelių partnerystę,

¹ Prieiga internete <https://www.silsviet.lt>

susitelkiant bendrai veiklai, tikslingai skatinti ir aktyvinti metodinių būrelių veiklą; *stiprinti* skirtingų dalykų mokytojų tarpusavio bendradarbiavimą bei vykdyti veiklas kūrybiškai; *aktyvinti* gerosios darbo patirties sklaidą, meninę veiklą; *supažindinti* su šiuolaikinėmis dalyko ugdymo(si) aktualijomis ir realijomis, naujausia mokymo ir mokymosi teorija bei praktika kitų rajonų ar šalių mokyklų pamokose. Šiose PKT programose dalyvavo 1 155 pedagogai.

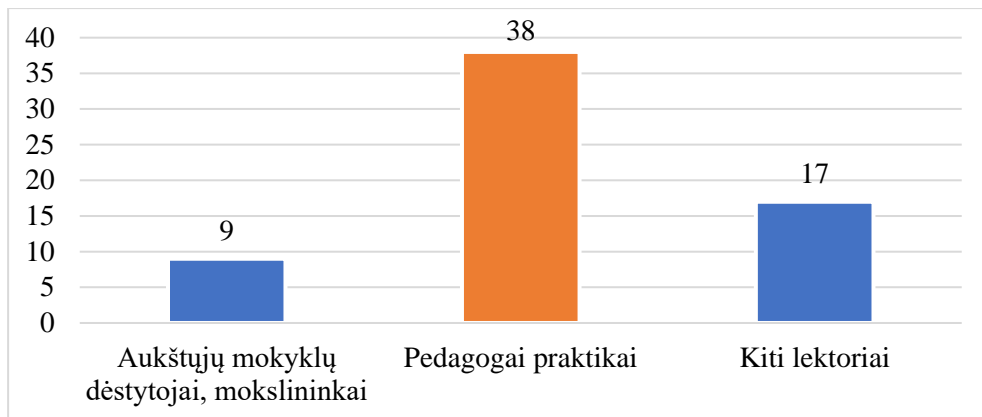
2 pav. Didžioji dalis savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudojo 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti

Savivaldybės pedagoginių darbuotojų ir pedagoginių darbuotojų, pasinaudojusių 5 dienomis per metus kvalifikacijai tobulinti, skaičius

3 pav. Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas dažniausiai įgyvendino pedagogai praktikai

Prioritetines kvalifikacijos tobulinimo programas įgyvendinę (vykdę) lektorai

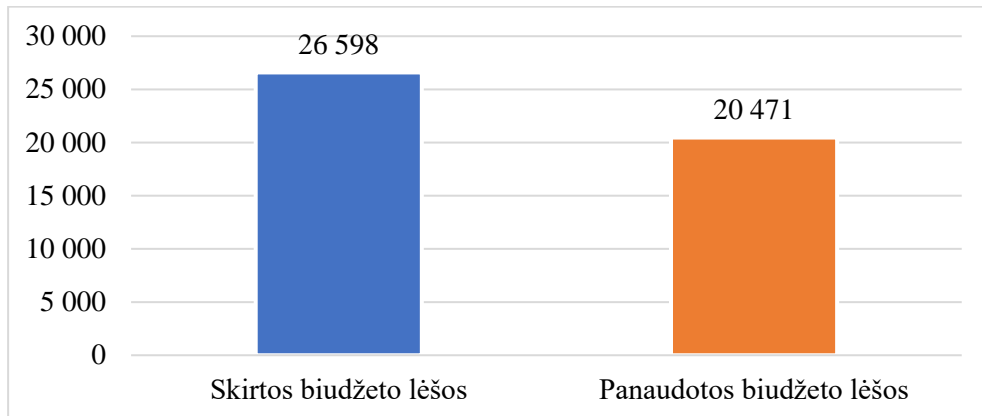
Daugiausia dalyvių sulaukė prioritetinės programos, skirtos pagrindinio ir vidurinio ugdymo (208) bei ikimokyklinio ugdymo mokytojams (206).

2 lentelė. Prioritetinių programų ir dalyvių skaičius pagal tikslinę grupę

Tikslinė grupė	Programų skaičius	Dalyvių skaičius
Vadovai, jų pavaduotojai ugdymui, ugdymą organizuojančių skyrių vedėjai	1	53
Ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio ugdymo mokytojai	1	206
(iš jų ikimokyklinio ugdymo mokytojai)	1	206
Pagrindinio ir vidurinio ugdymo mokytojai	4	208
Pagalbos mokiniui specialistai	3	168
Neformaliojo vaikų švietimo pedagogai	-	-
Profesijos mokytojai	-	-

4 pav. Iš skirtų biudžeto lėšų mokytojų ir kitų ugdymo procese dalyvaujančių asmenų kvalifikacijai tobulinti panaudota 77 proc.

Biudžeto lėšos, tenkančios pedagogų kvalifikacijai tobulinti (eurais)

Informacija apie PKT programas skelbiama Tarnybos interneto svetainėje, rajono spaudoje ir kt. Renginiai organizuojami derinantys prie mokytojų darbo grafiko. Karantino metu renginiai vyko nuotoliniu būdu.

Apie PKT ugdymo kokybei daromą poveikį savivaldybėje sprendžiama iš apklausų po renginių (jos atliekamos anketavimo el. paštu būdu) ir aptarimų metodiniuose susitikimuose.

Pasak savivaldybės darbuotojų, mokytojų, mokyklų vadovų kvalifikacijos tobulinimas turi reikšmingą įtaką mokinių mokymosi rezultatams, pasiekimams, pažangai. Asmeninis mokytojo meistriškumas, paremtas nuostata kuo geriau atlikti savo darbą ir siekti nuolatinio tobulėjimo pasinaudojant įvairiomis galimybėmis (mokantis savo mokykloje su kolegomis, per informacinius ir socialinius mokymosi tinklus, kursuose, seminaruose, išvykose, stažuotėse ir kt.), duoda pridėtinę vertę mokiniui. Renginiuose geriausiai vertinami lektorai praktikai, kurie iš esmės suteikia vertingų žinių, patarimų, perduoda naujoves sugrįžę iš stažuotės užsienyje.

Šilalės r. savivaldybės bendrojo ugdymo mokyklų 2021 m. įsivertinimo ir pažangos duomenų, susijusių su PKT ir jo poveikiu, analizė

Mokyklų duomenimis, beveik visi pedagoginiai darbuotojai tobulino skaitmeninio raštingumo kompetenciją (komunikavimo, skaitmeninio turinio kūrimo, skaitmeninio mokymo(si) ir skaitmeninio raštingumo problemų sprendimo).

Iš *bendrujų* kompetencijų kai kuriose mokyklose tobulinta socialinė emocinė, lyderystės, organizacijų ir pokyčių valdymo kompetencijos. Nemažai dėmesio skirta pedagoginių darbuotojų *specialiosioms* (ugdytinio ir jo aplinkos pažinimo; ugdymo(si) turinio kūrimo, valdymo ir įgyvendinimo, ugdytinio pažangos, pasiekimų vertinimo ir grįžtamojo ryšio užtikrinimo, profesinės partnerystės, tinklaveikos, bendravimo ir bendradarbiavimo) kompetencijoms tobulinti. Kartu buvo tobulintos ir *dalykinės* kompetencijos.

Po kvalifikacijos tobulinimo pedagoginiai darbuotojai taikė naujai atrastus, išmokus metodus, strategijas, teorijas bei metodikas. Patobulinę skaitmeninę kompetenciją, pedagoginiai darbuotojai produktyviai naudojo įvairias skaitmenines priemones nuotoliniam, mišriam ir kontaktiniam ugdymo procesui organizuoti – pamokos medžiagos pateikimo vaizdumui sustiprinti, mokinių dalykinėms kompetencijoms ugdyti, ugdymo turiniui aktualizuoti, mokinių mokymosi motyvacijai skatinti, bendradarbiavimui su mokinių tėvais. Mokytojai ir patys kūrė diferencijuotas užduotis, kėlė jas į *MS Teams* ar kitas virtualias mokymosi aplinkas, dalijosi su kolegomis, organizavo ir stebėjo atviras integruotas pamokas.

Vienos iš mokyklų pradinių klasių mokytojai mokėsi programavimo ir pradėjo programavimo pagrindų mokyti vaikus. Kitos mokyklos mokytojus po mokymų vykusios refleksijos metodinėse grupėse motyvavo susitarti dėl mokymo metodų įvairovės, mokinių vertinimo ir įsivertinimo, savivaldaus mokymosi pamokose, kolegialaus grįžtamojo ryšio. Trečios

mokyklos lietuvių kalbos mokytojai efektyviau mokė mokinius rašyti rašinius, matematikos mokytojai sėkmingai taikė grupinio darbo metodą, finansinio raštingumo mokytojai rašė projektus, švietimo pagalbos specialistai įgytas kompetencijas panaudojo tyrimo apie emocinę mokinių būklę klausimynui sudaryti, duomenims analizuoti.

Mokytojų, švietimo pagalbos specialistų ir vadovų mokymasis turėjo poveikio mokinių pasiekimams ir pažangai. Anot mokyklų, mokytojai labiau atsižvelgė į mokinių individualius poreikius, gebėjimų lygį, mokymosi stilių ir tempą. Dažniau taikė aktyvaus mokymo(si) metodus, daugiau organizavo integruotų ir netradicinėse erdvėse pamokų, edukacinių išvykų. Sistemingai stebėjo kiekvieno mokinio individualią pažangą.

Skaitmeninių priemonių, virtualių mokymosi aplinkų naudojimas pamokose paskatino mokinių savarankiškumą, motyvaciją, jie rinkosi ir atliko įvairaus sudėtingumo užduotis, patyrė mokymosi sėkmę ir džiaugsmą. Vienoje iš mokyklų bendras mokymosi vidurkis pakilo nuo 7,89 iki 8,06, 29 proc. mokinių padarė asmeninę pažangą. Kita mokykla įvardijo, kad, mokinių bendrųjų kompetencijų savistabos lapų analizės duomenimis, per 2020–2021 m. m. mokiniai labiausiai patobulino mokėjimo mokytis kompetenciją (34,7 proc.). Trečiojoje – sumažėjo atsiskaitomųjų darbų neigiamų įvertinimų, pagerėjo mokinių rašinių struktūra, stilius, mokiniai kūrė mokinių mokomąsias bendroves ir sėkmingai vykdė jų veiklą.

Rekomendacijos

Atsižvelgiant į pateiktus duomenis *siūloma*:

- *plėsti* pedagogų kvalifikacijos tobulinimo programų pasiūlą;
- *skirti* daugiau dėmesio PKT stebėsenai, kvalifikacijos tobulinimo poveikio analizei;
- *siekti*, kad daugiau savivaldybės pedagoginių darbuotojų pasinaudotų 5 dienų per metus PKT galimybe (pasinaudojo 65 proc.).